

Показательной в этом плане является речь премьер-министра Великобритании Т. Блера в Королевском обществе 23.05.2002 г., в частности указавшего на то, что "темпы изменений, все новое и неизведанное вызывает у людей целиком понятное сомнение. Люди встревожены тем, что технология служит причиной дегуманизации общества. Они обеспокоены тем, что ученые противоречат друг другу и их выводам нельзя доверять, а также тем, что государство, как они думают, не способно надлежащим образом регулировать научный процесс. Временами обеспокоенность перерастает в страх, который нагнетается и некоторыми средствами массовой информации" [2, 14].

Литература:

1. Алфьоров Ж. Наука, що стала рушієм цивілізації // Вісник НАН України. – 2003. – №10. – С. 60-63.
2. Блер Т. Про значення науки // Вісник НАН України. – 2003. – №1. – С. 9-17.
3. Пул Ч. Нанотехнологии. – М.: Техносфера, 2004. – 327 с.
4. Ратнер М. Нанотехнология: простое объяснение очередной гениальной идеи. – М.: Вильямс, 2004. – 240 с.

СВОБОДА СЛОВА-ОСНОВА ЖУРНАЛІСТСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Доп. – Ніколенко І.С., ПР-34

Наук. кер. – канд. філос. наук, ст. викл. Бушман І.О.

Громадяни України не мають достовірної інформації щодо суспільно – політичних подій. Українське суспільство існує окремо від держави. В українському інформаційному просторі панує офіційна думка і це створює інформаційну нестабільність, яка загрожує нестабільністю суспільства. Впродовж 2003 року значна частина вітчизняних медіа прагнула не так подати громадянам незаангажовану інформацію, як нав'язати заздалегідь сформульовані висновки. На думку експертів, за

рівнем використання маніпулятивних технологій, лідерами були телеканали. Найактивніше використовувалися такі технології, як формування симпатій та формування негативного ставлення, технології поширення образів, відволікання уваги, техніка подвійного стандарту, дозування інформаційної бази, критика не об'єкта, а його оточення, фальсифікація за допомогою алогічного чергування сюжетів.

Ще наприкінці 2002 року у Верховній Раді пройшли слухання щодо додержання в Україні свободи слова. Виступи та свідчення експертів і журналістів на них продемонстрували слушність та обґрунтованість принаймні двох констатацій. По-перше, існування політичної цензури в Україні є незаперечним фактом. По-друге, технології обмежень на свободу слова стають дедалі витонченішими, результуючись як у відповідній редакційній політиці друкованих та електронних медіа, так і у практиці самоцензурування.

Щодо подій, які мають суспільний резонанс, сюжети новин на різних телеканалах або подібні, або тотожні. У коментарях стосовно цих подій перевага надається точці зору Президента та його Адміністрації.

У „темниках” містяться рекомендації щодо використання наступних методів маніпуляції та дезінформування аудиторії:

- замовчування певних фактів чи подій, незбалансоване подання інформації щодо одних політичних сил порівняно з іншими;
- домінування у поданій інформації оціночних суджень над фактами;
- подання фактів окремо від їх загального змістового контексту.

Як оцінюють громадяни України стан зі свободою слова, з чим пов'язана проблема політичної цензури на телебаченні можна побачити з результатів соціологічного опитування, проведеного „Українським демократичним колом” на замовлення Інституту політики (м. Київ) 26 червня – 7 липня 2003 року, вибіркова сукупність якого репрезентувала доросле населення України й охопила всі регіони України. За місцем проживання було опитано 1000 респондентів віком від 18 років. За даними опитування, громадяни України тверезо й критично

оцінюють стан справ в інформаційній сфері. Тільки кожний восьмий (13%) вважає, що в Україні немає проблем зі свободою слова. Водночас дві третини зазначають існування обмежень на висловлювання та поширення думок й оцінок тією чи іншою мірою. При цьому кожний п'ятий (20%) переконаний у повній відсутності свободи слова. І найрадикальніше налаштовані жителі селищ міського типу (25%) та сіл (23%). Саме вони найгостріше відчують деформованість отримуваної інформації.

Респондентів також запитували щодо причин, які породжують проблеми зі свободою слова. Їм пропонувалося вибрати серед наступних варіантів: неповнота законодавчої бази, порушення чинного законодавства центральною владою й порушення законодавства місцевою владою. Ігнорування чинного законодавства щодо діяльності медіа центральною виконавчою владою (37%) та місцевою виконавчою владою (19%) визначається населенням головною причиною проблем зі свободою слова. На відсутність відповідних законів вказує лише (17%). Висновки можемо зробити невтішні. В Україні фактично створено неконституційну модель управління інформаційним простором, де реалізується абсолютно викривлена система подання інформації.

КАТЕГОРІЯ «СВОБОДА СОВІСТІ»: ТЕОРЕТИЧНИЙ ТА ПРИКЛАДНИЙ АСПЕКТИ ТЛУМАЧЕННЯ

Доп. – ст. викл. Опанасюк В.В.

Аналіз філософської та релігієзнавчої літератури засвідчує відсутність чіткого трактування категорії «свобода совісті». Поряд з філософським та релігієзнавчим, широко використовуються політологічний та правовий підходи до їх витрактування. Плутанина, підміна понять, що виникають в умовах методологічного плюралізму, заважають однозначному розумінню предмета дослідження, тягнуть за собою помилковість міркувань та хибність висновків.